

Tid Torsdagen den 19 oktober 2023 kl. 16.45 – 17.15
Plats Bråvallasalen, Stadshuset
Justering Tisdagen den 24 oktober 2023
§§ 1-6, 8, 11, 12, 14-22, 24

Omedelbart justerade paragrafer

Justering Torsdagen den 19 oktober 2023, §§ 7, 9, 10, 13, 23

Anders Österberg

Rita Valanko

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Anders Österberg (S) ordföranden

Margareta Stavling (S)
Ida Mohlander (S)
Clara Lindblom (V)
Lennart Tonell (MP)
Rita Valanko (M)
Anders Edin (SD)
André Nilsson (L)
Svante Linusson (C)

Tjänstgörande ersättare:

Johan Ekwall (M)	för Dennis Wedin (M) vice ordföranden
Emil Bustos (S)	för Anders Göransson (S)
Tim Schnoor (V)	för Jonathan Metzger (V)
Robert Stahre (M)	för Fredrik Sand (M)

Ersättare:

Tove Lönstad (S)
Maj-Len Eklund (S)
Agneta Sundberg (V)
Felix Schartner Giertha (MP)
Torbjörn Ebérus (M) §§ 1-23
Aron Modig (KD)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Thomas Andersson, Jenni Almgren, Göran Carlberg, Eleonor Eklind Forslin, Britta Eliasson, Sverker Henriksson, Lena Holm, Anders Johnson, Niklas Karlsson, Carolina Zandén och nämndsekreterare Kerstin Thörner, samt borgarrådssekreteraren Sonja Pagrotsky, personalföreträdaren Luis Lopez §§ 1-6 och personalföreträdaren Eva Brynk §§ 1-6.

§ 1**Val av justerare och tid för justering****Beslut**

Exploateringsnämnden utser Rita Valanko (M) att tillsammans med ordföranden Anders Österberg (S) justera dagens protokoll.

Justering sker tisdagen den 24 oktober 2023.

§ 2**Frågor för beredning**Skrivelser för beredning

Anmälan görs av en inkommen skrivelse till exploateringsnämnden enligt följande:

1. Skrivelse om försämringen av planerade gång- och cykelbron vid Slussen av Svante Linusson (C). Dnr E2023-04216.

Beslut

Exploateringsnämnden överlämnar skrivelsen till exploateringskontoret för beredning.

§ 3**Anmälan av inkomna skrivelser till
exploateringsnämnden****Beslut**

Inkomna skrivelser m.m. till exploateringsnämnden enligt förteckningar från den 4 oktober 2023 och från den 19 oktober 2023 anmäls.

§ 4**Anmälan av delegationsbeslut fattade inom
exploateringskontoret**

Dnr E2023-00042

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 29 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 5

Anmälan av protokoll från rådet för funktionshinderfrågor

Inget protokoll finns att anmäla vid dagens sammanträde.

§ 6

Ekonomisk uppföljning per september, 2023

Dnr E2023-00549

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 7

Fler badplatser i staden. Motion av Dennis Wedin (M). Svar på remiss

Dnr E2023-02549

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 27 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Anders Edin (SD), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Rita Valanko m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

Det gläder oss att kontoret delar vår bild av värdet av badplatser i staden. Kontoret hänvisar också till den handlingsplan som togs fram av den grönbå majoriteten under förra mandatperioden. Den innehåller 31 platser som pekat ut som möjliga att utreda vidare för nya bad. Samtidigt kan vi konstatera att handlingsplanen antogs för över ett år sedan och att den rödgröna majoriteten snarare verkar ha lagt den till handlingarna än att fortsätta arbetet med fler badplatser i staden, det är beklagligt.

Därtill menar vi att handlingsplanen bör utvecklas vidare, den är inte uttömmande, varför platser utanför dess innehåll även ska ingå. Exempel på sådana platser kan vara Eriksdalslunden vid Årstaviken, Sofiebergsvägen vid Långholmen eller mysbryggan vid Norr Mälarstrand. I arbetet ska även ingå förslag på platser som är lämpliga för bastuflottar.

Vi vet också att det allt som oftast är onödigt svårt, inte minst för externa aktörer, att orientera sig i tillståndsprocesserna inom stadens organisation, inte minst beroende på att ansvaret är fördelat på flera olika förvaltningar. Ett sätt att underlätta

detta vore att inrätta en badgeneral, något som vi tror skulle kunna förenkla och snabba förfarandet.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Anders Edin (SD), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C).

Reservation

Rita Valanko m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 8

Motion om att behålla Bromma flygplats och undvik att avsluta kommunala markavtalet i förtid. Motion av Gabriel Kroon m.fl. (SD)

Dnr E2023-02751

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

Det är Sverigedemokraternas uppfattning att staden inte ska avsluta det kommunala markavtalet för Bromma flygplats och istället arbeta för att Bromma även på sikt ska behållas. Vidare att staden ska ha i uppdrag att inte höja arrendet för det kommunala markavtalet. Stockholms behov av Bromma

har dessutom under den senaste tiden ökat. Förutom att Stockholm behöver ha fler möjligheter för start och landning än vad som kan tillhandahållas på Arlanda har det förändrade säkerhetspolitiska läget gjort att Stockholms behov av beredskapsflygplats är större än tidigare.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C).

Reservation

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 9

Stockholms stads trygghetsprogram 2024-2027. Svar på remiss

Dnr E2023-02872

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden anser remissen besvarad i enlighet med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 26 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Rita Valanko m.fl. (M) instämmer i ersättaryttrande från Aron Modig (KD).

André Nilsson (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Stockholms stads Trygghetsprogram 2024-2027 utgör en bra situationsbeskrivning men saknar konkretion på hur trygghetsinsatser ska genomföras. Det saknas information om vad som ska göras och varför.

Många trygghetsskapande insatser är mycket specifika, för att ett sådant här dokument ska bli ett verktyg och inte en papperstiger behöver analysen kopplas ihop med de insatser som bör göras inom de olika områdena åtminstone på ett övergripande plan så att tydliga budgetavsättningar kan göras.

Ersättaryttrande

Aron Modig (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Vi instämmer i stora delar det reviderade trygghetsprogrammet. Under förra mandatperioden beslutade vi i det dåvarande styret att dela upp det tidigare trygghets- och säkerhetsprogrammet i två separata styrdokument. Vi välkomnar majoritetens beslut att bibehålla denna uppdelning.

Vi noterar att den högsta politiska ledningens roll i styrning och uppföljning dessvärre mattas av i jämförelse med trygghetsprogrammet 2020-2023, till stora delar på grund av trygghetsutskottets avskaffande. För att uppföljningen av trygghetsarbetet - ett av vår tids mest prioriterade och avgörande politikområden - inte ska bli en ensam punkt på en lång dagordning till kommunstyrelsen, hade vi hellre sett att den tidigare strukturen med ett renodlat trygghetsutskott bibehållits.

§ 10

Stockholms stads strategi för parklekar. Svar på remiss

Dnr E2023-02834

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden anser remissen besvarad i enlighet med exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 27 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 11**Försäljning av allmänningar. Svar på skrivelse från Anders Edin (SD)**

Dnr E2023-03256

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 12**Upplåtelse av arrendeområden inom kajområden i innerstaden till S:t Erik Markutveckling AB**

Dnr E2021-05138

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner förslag till arrendeavtal med S:t Erik Markutveckling AB med dotterbolag med en årlig arrendavgift om totalt ca 25,1 mnkr, och ger exploateringskontoret i uppdrag att teckna avtal enligt förslag i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 13**Motion om ekodukt över stambanan i Älvsjö. Motion av Ashna Ibrahim (C). Svar på remiss**

Dnr E2023-02752

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner exploateringskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 18 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), Anders Edin (SD) och André Nilsson (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Svante Linusson (C) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

Centerpartiet tackar förvaltningen för ett bra och genomarbetat svar där man ställer sig positiv till överbyggande av barriäreffekter av infrastruktur genom ekodukter. Vidare menar förvaltningen att förslaget stämmer väl överens med tidigare framtagna underlag och är prioriterat som förstärkningsåtgärd i såväl gällande översiktsplan, stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald samt i underlagsutredningarna för de båda reservaten.

Vidare instämmer förvaltningen i det som för Centerpartiet utgjort bakgrunden till motionen, bl.a. att Älvsjöskogens naturreservat har stor lokal betydelse för boende i området och för den biologiska mångfalden samt att stambanan idag utgör en barriär för både människor och många djur.

Centerpartiet nämner vidare i sin motion att Trafikverket har avsatt 4,7 miljarder kronor i nationell plan 2022-2033 för miljöåtgärder av denna typ och förvaltningen ser ut att dela Centerpartiets uppfattning att finansieringen av byggandet av en ekodukt på den aktuella platsen kan mycket väl finansieras genom Trafikverket.

Från Centerpartiets sida gläder vi oss åt förvaltningens positiva svar på vår motion om ekodukt över västra stambanan i Älvsjö och hyser därmed en förväntan att motionen också blir verklighet.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), Anders Edin (SD) och André Nilsson (L).

Reservation

Svante Linusson (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V) och Lennart Tonell (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi håller med om att konnektiviteten mellan Älvsjöskogen och Hagsätraskogen behöver stärkas och är positiva till idén om en eko- och sociodukt över stambanan. Det är en fråga som har varit aktuell för utredning inom staden sedan flera år tillbaka och som nämns bland de stadsdelsvisa åtgärdsförslagen för biologisk mångfald för området. Kostnadsbilden av en sådan åtgärd har dock försvårat genomförandet.

En ny stadsdel ska utvecklas i Älvsjö där Stockholmsmässan idag ligger. Detta öppnar för nya finansieringsmöjligheter av åtgärder som stärker den biologiska mångfalden, exempelvis en eko- och sociodukt. Vi ser därför fram emot ett förstärkt arbete för sammanhängande grönstruktur och fungerande spridningsfunktioner i området.

Samtidigt är arbetet med att förstärka den gröna infrastrukturen och konnektiviteten mellan olika grönområden i hela Stockholm en större utmaning som kräver en systematik och ett nytt arbetssätt. Därför är vi i majoriteten glada och stolta över att ta steg framåt i denna riktning i och med det rödgröna förslaget till budget för 2024. Vi avsätter ytterligare medel för att förstärka och skydda viktiga spridningskorridorer och gröna strukturer, utifrån stadens stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald (SÅF). Vi sätter även igång utredningen av en ny finansierings- och styrningsmodell för genomförande av åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden och konnektiviteten i hela staden, vidareutvecklar den ekologiska compensationen som verktyg och inrättar en stadsekolog med ansvar att samordna arbetet med att nå stadens mål om ökad grönska och stärkt biologisk mångfald.

§ 14

Markanvisning för parkerings- och lagerhotellsändamål inom fastigheten Hjulmakaren 2 i Mälarhöjden till Green S Hjulmakaren 2 AB

Dnr E2021-02921

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden anvisar mark för parkerings- och lagerhotellsändamål inom fastigheten Hjulmakaren 2 till Green S Hjulmakaren 2 AB och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i tjänsteutlåtandet.
2. Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 19 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Rita Valanko m.fl. (M) instämmer i ersättaryttrande från Aron Modig (KD).

Ersättaryttrande

Aron Modig (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Av ärendet framgår inte hur hög nyttjandegraden är eller om parkeringshuset har stor betydelse för närliggande bostäders parkeringsbehov. Eftersom byggnaden är privatägd och bedöms tekniskt förbrukad av tomträttshavaren så delar vi kontorets bedömning om beviljad markanvisning. Mot bakgrund av att antalet parkeringsplatser minskar från 240 till 85 stycken så efterfrågar vi däremot en utförlig konsekvensanalys för att säkerställa att det lokala parkeringsbehovet inte påverkas.

§ 15

Markanvisning för bostadsändamål till AB Stockholms hem inom delar av fastigheten Älvsjö 1:1 i Hagsätra

Dnr E2021-01800

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden anvisar mark för bostäder inom del av fastigheten Älvsjö 1:1 till AB Stockholms hem och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 27 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag samt att därutöver anföra följande:

Markanvisningsområdet ligger mellan Rågsveds krog och Axbergsgränd. Platsen utgörs idag av en grön kil som binder samman närliggande grönska i Rågsved. Därtill anser vi att förtätning med punkthus är olämpligt vid Axbergsgränd som idag kännetecknas av smalhus i tre våningar.

Rågsved är en grön stadsdel – det är denna kvalitet som uppskattas av lokalborna – och så ska det fortsatt vara.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C).

Reservation

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Rita Valanko m.fl. (M) instämmer i ersätтарыttrande från Aron Modig (KD).

Ersättaryttrande

Aron Modig (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Stockholm växer och vi menar att det primära målet i stadsutvecklingen ska vara att motverka bostadsbristen genom att bygga samman staden på ett attraktivt sätt med blandade upplåtelseformer och verksamheter i hela staden, utifrån varje stadsdels lokala förutsättningar.

I Hagsätra utgör hyresrätterna en tydlig majoritet av bostadsutbudet och området karaktäriseras av modernismens ideal om en ABC-stad och punkthus. Vi välkomnar fler markanvisningar i Hagsätra men ser hellre slutna kvarter med levande bottenvåningar framför fler punkthus, samt fler bostadsrätter, för att bygga samman stadsdelen såväl fysiskt som socialt.

§ 16**Överenskommelse med fastighetsnämnden om planläggning för idrottsändamål inom del av fastigheten Älvsjö 1:1 i Hagsätra**

Dnr E2021-01800

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa samarbetsavtal med fastighetsnämnden för is- och idrottshall inom del av fastigheten Älvsjö 1:1 enligt förslag i tjänsteutlåtandet.
2. Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 18 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 17

Utökning av markanvisning för bostäder inom fastigheten Älvsjö 1:1 i Rågsved till NRE Sweden AB

Dnr E2020-04296

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner att markanvisningen för bostäder inom fastigheten Älvsjö 1:1 till NRE Sweden AB utökas och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa tilläggsavtal till markanvisningsavtal enligt förslag i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 14 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag samt att därutöver anföra följande:

Även om Bonavas markanvisningsområde på platsen var större än det som ny föreslås markanvisas till NRE är Sverigedemokraterna av uppfattningen att området är olämpligt för exploatering. Området utgörs idag av ett frodigt grönområde med äldre blandskog som agerar entré för lokalbor och besökare till Rågsveds naturreservat. Dessa höga värden för ekosystem och lokalboendes rekreation ska inte gå förlorade.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C).

Reservation

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V) och Lennart Tonell (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Markanvisningen är en del av Fokus Hagsätra Rågsveds etapp Bjursätragatan. Inom Fokus Hagsätra Rågsved bedrivs stadsutvecklingen med ett särskilt fokus på socialt värdeskapande och med en inriktning att stärka de sociala värdena i området. Etappen omfattar totalt cirka 400 bostäder, ny förskola, gata- och parkinvesteringar. Bjursätragatan ligger i södra Rågsved och blir genom ny bebyggelse och fler målpunkter ett välkommet bidrag till ett mer levande, säkert och tryggt stråk samtidigt som kopplingar och entréer till Rågsveds naturreservat och områdets parker ska förbättras.

Projektet angränsar Rågsveds naturreservat som utgör en mycket viktig miljö för en rad djur- och växtarter. Det aktuella området har höga naturvärden och är ett kärnområde enligt ESBO-kartläggningen. I och med projektet kommer det att försvinna ett antal naturvärdesträd och utöver direkt förlust av naturmark försämras även livsmiljöer och spridningsmöjligheter. Förlusten av spridningslänkar till och från Rågsveds naturreservat och norrut innebär att sällsynta arter och arter med låg spridningsförmåga mer sällan kommer att lyckas passera barriärer som bebyggelsen utgör. Det kan leda till lokala utdöenden längre in i habitatnätverket.

Därför är det positivt att projektets storlek har avgränsats och planeras att utformas för att minska den negativa påverkan på naturen och gynna den biologiska mångfalden. Utifrån projektets påverkan på habitatnätverket för ädellöv, vedlevande insekter, olika fågelarter och fladdermusarter är det av stor vikt att skyddsåtgärder samt åtgärder för ekologisk kompensation genomförs, i enlighet med de rekommendationer som har tagits fram för respektive fastighet i projektet i ekologiutredningen. Åtgärderna ska omfatta en ekologisk kompensation för det ökade slitaget på naturmarken som en befolkningsökning medför och leda till en nettovinst av biologisk mångfald i området.

Fastigheten 1:1 Älvsjö som är aktuell för den här markanvisningen har visat sig vara rikast på fladdermusarter i området. Då samtliga fladdermusarter omfattas av

artskyddsförordningen är det av ytterst vikt att skydds- och kompensationsåtgärder vidtas. Vi vill särskilt betona vikten av att anpassa belysningen på och kring fastigheten för att undvika att viktiga livsmiljöer för fladdermössen förstörs. Rika födosöksområden i parken/naturmarken norr om fastigheten ska inte utsättas för artificiellt ljus under perioder för fortplantning och uppfödning av ungar, det vill säga från mitten av april till mitten av augusti. Både ljusstyrka och våglängd behöver därför anpassas för gatubelysningen i närheten av naturreservatet, utan att tryggheten inom området påverkas negativt.

§ 18

Inriktningsbeslut för del av fastigheten Gubbängen 1:1 i Gubbängen, projekt Kistvägen

Dnr E2023-03505

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner förslag till inriktning och ger exploateringskontoret i uppdrag att fortsätta planering för projekt Kistvägen upp till 3 miljoner kronor (inriktningsbeslut), som underlag för kommande genomförandebeslut.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag samt att därutöver anföra följande:

Förslaget innebär att ett område i närheten av Gubbängens centrum och tunnelbanestation utvecklas med cirka 75 bostäder samt ett punkthus. Större delen av planområdet består i dag av parkmark. Befintlig bebyggelse och närboende respekteras inte genom en så tät bebyggelse som inriktningen gör gällande. Boende på Kistvägen 9 och 11 riskerar att få insyn rakt in i sina lägenheter, och vistelse på balkongerna

kommer medföra vy över en husvägg i stället för ett grönområde. Den snabba byggtakten kräver mer än någonsin ett omfattande medborgarinflytande där allmänheten tidigt i processerna ges inflytande över stadens utveckling.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C).

Reservation

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 19

Markanvisning för parkeringsändamål inom fastigheten Sköndal 1:26 i Sköndal till Stockholm Stads Parkerings AB

Dnr E2023-03584

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden anvisar mark för parkeringsändamål inom fastigheten Sköndal 1:26 till Stockholm Stads Parkerings AB och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i tjänsteutlåtandet.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 15 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 20**Markanvisning för bostadsändamål inom fastigheterna Midsommarkransen 1:8, Midsommarkransen 1:1 och Liljeholmen 1:1 i Midsommarkransen till K2A Stud Förvärv II AB. Inriktningsbeslut**

Dnr E2021-01284

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden anvisar mark för bostadsändamål på två platser inom fastigheterna Midsommarkransen 1:8, Midsommarkransen 1:1 och Liljeholmen 1:1 till K2A Stud Förvärv II AB och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i tjänsteutlåtandet.
2. Exploateringsnämnden godkänner förslag till inriktning och ger exploateringskontoret i uppdrag att fortsätta planering för platserna upp till tre miljoner kronor (inriktningsbeslut), som underlag för kommande genomförandebeslut.
3. Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplaner för båda projekten.
4. Förvaltningsavtal tecknas med fastighetsnämnden från 2024-01-01 fram tills ny upplåtelse av Midsommarkransen 1:8.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C) föreslår (se beslutet).
- 2) Anders Edin (SD) föreslår att nämnden beslutar att avslå kontorets förslag samt att därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna är negativa till den kraftiga förtätningen genom markanvisning inom fastigheten Midsommarkransen 1:8, Midsommarkransen 1:1 och Liljeholmen 1:1.

Ett stort lokalt missnöje råder kring den förtätning som projektet innebär. Småskalig förtätning utan en helomfattande områdesplan som de lokalboende får vara med och tycka till om riskerar att leda till en plottrig och osammanhängande stadsbyggnad och på sikt ge upphov till otrivsamma miljöer och i brist på ett sådant plan anser vi att anvisningen bör avslås.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), André Nilsson (L) och Svante Linusson (C).

Reservation

Anders Edin (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 21

Partsbyte för markanvisningen inom fastigheten Pireus

Dnr E2023-03785

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden godkänner partsbyte för markanvisningen inom fastigheten Pireus 1 med Niam VIII Värtan AB och Niam VI Neapel 3 AB enligt vad som anges i exploateringskontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 26 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 22**Markanvisning för kontor inom fastigheten Akalla 4:1 i Kista till Stockholm Wood Tower AB. Inriktningsbeslut**

Dnr E2023-01567

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden anvisar mark för kontor inom fastigheten Akalla 4:1 till Stockholm Wood Tower AB och ger exploateringskontoret i uppdrag att träffa markanvisningsavtal enligt förslag i tjänsteutlåtandet.
2. Exploateringsnämnden godkänner förslag till inriktning och ger exploateringskontoret i uppdrag att fortsätta planering för projekt Nolsögatan upp till 46,5 miljoner kronor (inriktningsbeslut), som underlag för kommande genomförandebeslut.
3. Exploateringsnämnden begär att stadsbyggnadsnämnden upprättar detaljplan för området.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 25 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Svante Linusson (C) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Redan 2017 föreslog Centerpartiet Trätoppen, en skyskrapa i trä, med totalt 40 våningar ovanpå Parkaden i city. Förslaget rönnte internationell uppmärksamhet och välkomnades av fastighetsägaren men mottogs med skepsis i staden och avvisades av dåvarande rödgrönrosa majoritet. Men ingen blir som bekant profet i sin egen stad. Det är med glädje och viss tillfredsställelse vi konstaterar att exploateringsnämnden idag,

sex år efter Trätoppen, anvisar mark till Stockholm Wood Tower AB som avser att uppföra en kontorsbyggnad i trä på just 40 våningar.

Om Stockholm ska vara en stad som leder arbetet för klimatomställningen måste vi ligga betydligt mer i framkant inom hållbar stadsbyggnad. Till dess kan vi glädja oss åt världens största urbana stadsdel i trä, Stockholm Wood City som utvecklas i vår grannkommun Nacka och hoppas att det ska inspirera till spännande stadsbyggnadsprojekt även i vår stad.

§ 23

Träbyggnadsstrategi. Motion av Jonas Naddebo och Svante Linusson (båda C). Svar på remiss

Dnr E2023-03347

Beslut

Exploateringsnämnden beslutar enligt exploateringskontorets förslag:

1. Exploateringsnämnden besvarar remissen i enlighet med tjänsteutlåtandet.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande från den 21 september 2023.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), Anders Edin (SD) och André Nilsson (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Svante Linusson (C) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen samt att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar att exploateringsnämnden intar ett positivt förhållningssätt till träbyggnation. Att exploateringsnämnden har ett uppdrag att utreda gränsvärden för klimatbelastning vid nybyggnation är viktigt, men att bygga i trä har fler

positiva aspekter än endast klimatvinster. Det kräver färre transporter, bidrar till kortare byggtider, en drägligare boendemiljö i närheten av byggplatsen och bättre ljudmiljö inne i byggnaderna.

Redan 2017 föreslog Centerpartiet Trätoppen, en skyskrapa i trä, med totalt 40 våningar ovanpå Parkaden i city. Förslaget rönnte internationell uppmärksamhet och välkomnades av fastighetsägaren men mottogs med skepsis i staden och avvisades av dåvarande rödgrönrosa majoritet. Men ingen blir som bekant profet i sin egen stad. Det är med glädje och viss tillfredsställelse vi konstaterar att exploateringsnämnden idag, sex år efter Trätoppen, anvisar mark till Stockholm Wood Tower AB som avser att uppföra en kontorsbyggnad i trä på just 40 våningar.

Om Stockholm ska vara en stad som leder arbetet för klimatomställningen måste vi ligga betydligt mer i framkant inom hållbar stadsbyggnad. Till dess kan vi glädja oss åt världens största urbana stadsdel i trä, Stockholm Wood City som utvecklas i vår grannkommun Nacka och hoppas att det ska inspirera till spännande stadsbyggnadsprojekt även i vår stad.

Beslutsgång

Ordföranden Anders Österberg (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Anders Österberg m.fl. (S), Clara Lindblom m.fl. (V), Lennart Tonell (MP), Rita Valanko m.fl. (M), Anders Edin (SD) och André Nilsson (L).

Reservation

Svante Linusson (C) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

§ 24

Information från exploateringskontoret

Dnr E2023-02006

Förvaltningschef Thomas Andersson informerar nämnden om Projekt Slussen, marknadsläget och genomförd organisationsförändring.

Arbetsgruppen har presenterat sin slutrapport avseende gång- och cykelbron vid Slussen. Projektet arbetar nu utifrån de nya förutsättningarna för att kunna börja bygga bron.

Prekvalificering inför upphandling av överdäckning av del av Stadsgårdsleden har påbörjats.

Arbete pågår för att möjliggöra en flytt av den nuvarande tillfälliga bussterminalen till området runt Birkaterminalen försommaren 2024.

Marknadsläget fortsätter att vara svårt. Ytterligare en räntehöjning väntas under hösten och arbetsmarknadsläget försämras enligt prognoser vilket påverkar bostadsmarknaden i negativ riktning.

Den nya organisationen har sjösatts från den 1 oktober och kontoret fortsätter att se över arbetssätt och kulturfrågor.

Vid protokollet

Kerstin Thörner